

Institutt for filosofi, ide- og kunsthistorie og klassiske språk

Hvem er vi?

Instituttet består av fire fagmiljøer som til sammen dekker flere sentrale forsknings- og undervisningsområder ved Det humanistiske fakultet. IFIKKs faste stab utgjør per i dag 74,8 årsverk. Vi har i tillegg 38,7 midlertidig ansatte i vitenskapelige stillinger.

	FVA (undervisningsstillinger)	MVA
Filosofi	28,6 (8,6)	24,5
Idehistorie	9 (2)	7,2
Kunsthistorie	13 (2)	4
Klassiske språk	7,5 (2)	3
Administrasjon	16,7	0
Sum årsverk	74,8	38,7

Antall årsverk pr mai 2019 er 113,5

Ledelsesmodell

IFIKK har siden 2011 vært styrt av en ledergruppe på 8 personer. Gruppen består av instituttleder, en fagleder fra hvert av de fire fagene, samt en egen fagleder for exphil, samt administrativ leder og dennes stedfortreder. Rollene som forskningsleder, undervisningsleder, phd-ansvarlig og instituttleders stedfortreder fordeles mellom de faglige medlemmene av ledergruppa. Siden 2017 har instituttleder også vært instituttets undervisningsleder.

Instituttet er altså sammensatt av fire fagområder med til dels svært forskjellig karakter. Filosofi er svært forskningstunge, samtidig som de skal levere et undervisningstilbud i UiOs desidert største enkeltemne, exphil. Kunsthistorie har tradisjonelt vært et fagområde med stor studiepoengsproduksjon. Klassisk er ikke et stort undervisningsfag, men har oppnådd gode resultater innen forskning. Idehistorie er i god utvikling med større studenttilstrømning, og tilslag på større forskningsprosjekter. Samtlige fagområder er aktive i søknader om eksternfinansierte prosjekter, og inngår i tverrvitenskapelige forskningsprosjekter.

Faggruppe for filosofi er den desidert største, både når det gjelder antall ansatte, produserte studiepoeng, samt eksternfinansierte forskningsprosjekter. Idehistorie og klassiske språk har per i dag tilnærmet likt antall ansatte, mens kunsthistorie plasserer seg i mellom disse. Sistnevnte har den tradisjonelt vært instituttets ledende produsent av studiepoeng, mens klassiske språk naturlig nok ligger vesentlig lavere her.

Studier

IFIKK tilbyr fire bachelorprogrammer, fire masterprogrammer og fire årsenheter. Instituttet tilbyr årsenhet, bachelor- og masterprogram i filosofi, og det samme i kunsthistorie og visuelle studier. Innen de klassiske språkene tilbys det bachelor- og masterprogram, hvor man kan fordype seg i gresk eller latin, og en årsenhet i antikkens kultur. Instituttet tilbyr også årsenhet og bachelorprogram i idéhistorie og et tverrfaglig masterprogram i europeisk kultur hvor man kan fordype seg i kultur- eller idéhistorie. (Masterprogrammet i europeisk kultur driftes i samarbeid med IKOS, og IFIKK vil fra og med august være administrativ eier av dette.) I tillegg deltar IFIKK i UiOs tverrfaglige honoursprogram, hvor det er mulig å fordype seg i filosofi, og har søkt om å få opprette en bachelorgard i filosofi, politikk og økonomi i samarbeid med Økonomisk institutt og Institutt for statsvitenskap.

Instituttet er også ansvarlig for UiOs største emne, examen philosophicum, noe som krever betydelige vitenskapelige og administrative ressurser. Fra høsten 2017 ble det innført en ny modell for undervisningen, som reduserte bruken av undervisningsressurser med rundt 20%. Stadig flere av studentene avlegger eksamen.

Studiepoeng per student/heltidsekvivalent (registrert høst)

	2015	2016	2017	2018
HF	35,52	37,4	36,96	38,96
Exphil	41,69	44,35	50,9	52,69

IFIKK har hatt en stigende studiepoengproduksjon de siste tre år. På filosofi og kunsthistorie har studiepoengproduksjonen gått opp henholdsvis 30% og 23% siden 2015. På klassisk og idéhistorie gikk studiepoengproduksjonen opp henholdsvis 30% og 14% fra 2017 til 2018. Når det gjelder økningen på klassisk skyltes denne at man valgte å slippe inn enkeltemnestudenter i langt større grad enn tidligere.

Forskning

IFIKK har forskningsmiljøer som generelt nyter høy anseelse nasjonalt og internasjonalt. IFIKK har fire grupper som fikk høy vurdering i humaniora evalueringen i 2017, og som nå kan utvikle sitt arbeid videre med finansieringen fra NFR. Et av de høydepunktene på internasjonalt nivå i 2019 var at QS World University Ranking har rangert filosofi ved UiO som nummer 25 i verden. Sammen med antropologi, er filosofi det høyest rangerte enkeltfaget ved UiO.

IFIKK har alltid nådd høyt når det gjelder faglige prioriteringer, og per i dag huser IFIKK en svært tverrfaglig gruppe – Filosofi og vitenskapene der vi samarbeider tett med andre fagmiljøer, både innad på fakultetet og ikke minst med UiO:LifeScience. Forsknings samarbeid har alltid vært viktig for våre forskere, som deltar i hele 4 UiO:Norden prosjekter. I tillegg, er filosofikompetansen etterspurt i prosjektene koordinert av UiO: Life Science, der våre ansatte er også med på 4 prosjekter.

Eksternt finansierte prosjekter

Selv om NFRs FRIPRO-tildelingen i 2018 ga mindre uttelling for IFIKK enn normalt (kun 1 mobilitetsstipend), har IFIKKs forskere vært aktive i søknadsskrivingen, og sendte til sammen 20 søknader. 6 av disse søknadene fikk karakter 6, som betyr at de var på høyt faglig nivå. I 2019 sendte IFIKK 19 søknader til NFRs fellesfrist 10. april. Det er verdt å bemerke at 4 av disse ble sent til andre programmer enn FRIPRO (SAMKUL, SAMRISK og FINNUT) noe som viser at våre forskere i økende grad har en tverrfaglig profil i sin forskning. Det planlegges 2 søknader til IKTPLUSS og 1 søknad til KLIMAFORSK i 2019, og vi vil fortsette å arbeide videre for å satse på andre programmer enn FRIPRO. I 2018 hadde IFIKK til sammen 16 aktive ekstern finansierte prosjekter, (deriblant ett Topp-forsk). Prosjektene tilfører instituttet et såkalt nettobidrag, i den forstand at de genererer et tilskudd til bevilgningen IFIKK hvert år får gjennom sitt ordinære budsjett. I gjennomsnitt for årene 2016-2018 har IFIKKs prosjekter generert 6,25 millioner kroner/år.

SFF

IFIKK var vertsinstitutt for ett SFF, Centre for the Study of Mind in Nature, frem til 2017 (<https://www.hf.uio.no/csmn/english/>). En søknad fra filosofimiljøet kom til finalerunden i siste runde. Dette miljøet søker igjen i 2020. Det planlegges også andre SFF-søknader fra IFIKK.

Satsing på europeiske midler

IFIKK har huset ett ERC-grant og har lenge satset på å øke antall prosjekter finansiert av EU, og nå begynner vi å se resultatene av det. Alle søkere er oppfordret til å ta kurs i søknadsskriving og er tilbudt gjennomlesing av søknader og tett oppfølging i løpet av søknadsfasen. I tillegg har våre vitenskapelige ansatte startet en ERC Working group der de diskuterer prosjektideer og får viktige tilbakemeldinger fra hver andre. Per i dag er det åtte forskere som planlegger å søke ERC i løpet av de to neste årene. I 2019 ønsker vi 2 nye MSCA stipendiater velkomne: i filosofi (Crosilla – Linnebo) og idéhistorie (Stella – Falkeid). 2019 er også det første året der en av våre ERC StG-kandidater (Falkum) har kommet til andre trinn i utvelgelsesprosessen, nemlig til intervju i Brussel. Vi ser at kvaliteten på søknadene både til ERC og MSCA har blitt mye høyere i det siste, og vi skal satse på disse områdene videre.

Publikasjoner

Siden 2016 har antall publikasjoner ved IFIKK steget opp, og i 2018 ble det registrert 118 publikasjoner som ga rekordmange 207 publikasjonspoeng. 76% av poengene kommer fra publikasjoner på nivå 2.

Økonomisk forhold/ressurser:

Instituttets økonomiske situasjon preges av at vi i dag har store merforbruk. Prognosen viser at vi ligger an til et merforbruk på ca 73 MNOK i 2023. Styret vedtok en tiltaksplan for IFIKKs økonomi i juni 2018. Planen er imidlertid ikke nok for at instituttet skal komme i balanse innen rimelig tid. Det enkelttiltaket som har størst effekt er vedtaket om ikke å sette inn vikarer ved vakanser. Dette gjelder også administrative stillinger, hvor vi nå har/har hatt tre personer ute i foreldrepermisjon uten at disse er erstattet av vikarer. Arbeidsoppgavene fordeles på den resterende administrative stab. Tilsvarende dekkes kortvarige sykefravær fra undervisningen hos vitenskapelig ansatte opp av den øvrige staben. Mer langvarige vakanser dekkes heller ikke opp med vikarer. Eksempelvis settes det ikke inn vikar for en ansatt som er ute i permisjon i tre år for å arbeide ved Vitenskapsakademiet, eller for en ansatt som for tiden inngår i dekanatet og derfor er i permisjon fra sin stilling på IFIKK.

Siden 2017 har fem ansatte i filosofi/exphil gått av (eller 3,7 årsverk - hvorav 0,5 hadde vært i permisjon i flere år), en i kunsthistorie og en i kunsthistorie.

Tiltaksplanen for IFIKKs økonomi legger også opp til en 15 % kutt av aktiviteter i studietilbudene. Dette er gjennomført ved at de enkelte fagmiljøene har utarbeidet planer for hvordan en slik reduksjon skal tas ut i praksis. I dagens situasjon er det imidlertid ressurser nok til å opprettholde et større tilbud i de fleste fagområdene, og denne ressursituasjonen brukes aktivt til å oppnå bedre resultater på utdanningsområdet. Dette er dessverre ikke mulig i filosofigruppa hvor ressursene er mest presset og det ikke er rom for ytterligere kutt ut over det som er foretatt i og med strukturendringen ved examen philosophicum.

Tiltaksplanen omfatter også flere kutt i driftsbudsjettet. Forskningsaktiviteter skjermes i størst mulig grad, men det har vært nødvendig å redusere tildelinger til forskningsaktiviteter drastisk. Innkjøp av datautstyr er redusert til et minimum, og avvikling av driften av det kunsthistoriske billedarkiv er viktige momenter i spareplanen.

Etter at det en periode har vært store overskudd i pliktregnskapene er disse nå i ferd med å bygges ned. Her har omleggingen av exphil fra og med høsten 2017 bidratt vesentlig. Saldo høst 2017 var

21.503, og høst 2018 var 20.533. Reduksjonen kommer på tross av reduksjon i bemanning, og at effekten av 15 % kutt av aktiviteter i studietilbudene ennå ikke er realisert.

Økt inntjening, og da spesielt i form av økt studiepoengsproduksjon må være hovedfokuset. I tillegg er den økte satsningen på søknader om EU-midler forventet å gi resultater.

24.05.19

Karen Haugland

Hanne Katrine Lindemann

Zhanna Saidenova